

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 139/12
Luksemburg, 6 listopada 2012 r.

Wyrok w sprawie C-286/12
Komisja / Węgry

Radykalne obniżenie wieku emerytalnego sędziów węgierskich stanowi nieuzasadnioną dyskryminację ze względu na wiek

Środek ten jest nieproporcjonalny do zamierzonych przez ustawodawcę węgierskiego celów zakładających ujednoczenie wieku emerytalnego w zawodach objętych służbą publiczną oraz wdrożenie bardziej zrównoważonej struktury wiekowej w wymiarze sprawiedliwości

Na Węgrzech do dnia 31 grudnia 2011 r. sędziowie, prokuratorzy i notariusze mogli pełnić służbę do wieku 70 lat. Jednakże na skutek zmiany ustawodawstwa węgierskiego w 2011 r., począwszy od dnia 1 stycznia 2012 r., sędziowie i prokuratorzy po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, tzn. 62 lat, powinni zakończyć służbę. Co się tyczy sędziów i prokuratorów, którzy osiągnęli ten wiek przed dniem 1 stycznia 2012 r., przepisy węgierskie uściślają, że kończą oni służbę z dniem 30 czerwca 2012 r. Ci, którzy osiągają ten wiek pomiędzy dniem 1 stycznia a 31 grudnia 2012 r., powinni zakończyć służbę w dniu 31 grudnia 2012 r. Począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r. notariusze również powinni zaprzestać wykonywania swoich funkcji w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego.

Uważając, że tak szybkie i radykalne obniżenie obligatoryjnego wieku emerytalnego stanowi dyskryminację ze względu na wiek – zakazaną przez dyrektywę w sprawie równości traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy¹ – wobec sędziów, prokuratorów i notariuszy, którzy osiągnęli ten wiek, w stosunku do tych, którzy mogą pozostać czynni zawodowo, Komisja wniosła przeciwko Węgrom skargę o uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego.

Trybunał Sprawiedliwości uwzględnił wniosek Komisji o rozpoznanie tej sprawy w trybie przyspieszonym, co pozwoliło na skrócenie czasu postępowania do pięciu miesięcy.

Trybunał stwierdził na wstępie, że sędziowie, prokuratorzy i notariusze, którzy osiągnęli wiek 62 lat, znajdują się w sytuacji porównywalnej do sytuacji młodszych osób wykonujących te same zawody. Jednakże ci pierwsi ze względu na swój wiek są zmuszeni do zaprzestania służby, tak że narażeni są na traktowanie mniej korzystne niż osoby nadal czynne zawodowo. Trybunał zauważył zatem, że sytuacja ta stanowi odmienne traktowanie bezpośrednio ze względu na wiek.

Trybunał przypomniał jednakże, iż zgodne z przepisami cele z zakresu polityki społecznej, takie jak cele związane z polityką zatrudnienia, rynku pracy i kształcenia zawodowego, mogą uzasadnić odstępstwo od zakazu dyskryminacji ze względu na wiek. W tym względzie Trybunał stwierdził, że cele, na które powołują się Węgry, mianowicie konieczność ujednoczenia granic wieku emerytalnego w zawodach objętych służbą publiczną oraz wdrożenie bardziej zrównoważonej struktury wiekowej ułatwiającej młodym prawnikom dostęp do odnośnych zawodów, są w sposób oczywisty objęte polityką społeczną.

Jednakże, co się tyczy celu ujednoczenia, Trybunał podkreślił, że osoby, których dotyczą zakwestionowane przepisy, mogły pozostać na służbie, przed dniem 1 stycznia 2012 r., do wieku 70 lat, co prowadziło do powstania u tych osób **zasadnych oczekiwań co do utrzymania się na służbie do czasu osiągnięcia tego wieku**. Zakwestionowane przepisy dokonały zaś nagłego

¹ Dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 303, s. 16).

i znacznego obniżenia granicy wieku obligatoryjnego zaprzestania działalności, nie przewidując środków przejściowych, które mogłyby chronić uzasadnione oczekiwania tych osób. Osoby te są zatem zmuszone opuścić automatycznie i ostatecznie rynek pracy, przy czym nie miały one czasu na podjęcie środków, w szczególności o charakterze ekonomicznym i finansowym, wymaganych przez taką sytuację. Trybunał zauważył w tym względzie, po pierwsze, że emerytura tych osób jest niższa o co najmniej 30% od ich wynagrodzenia, a po drugie, że zaprzestanie działalności nie uwzględnia okresów składkowych i nie gwarantuje zatem prawa do emerytury w pełnym wymiarze.

Trybunał zwrócił następnie uwagę na sprzeczność pomiędzy natychmiastowym obniżeniem o 8 lat wieku przejścia na emeryturę w tych zawodach bez stopniowego rozłożenia tej zmiany w czasie a podwyższeniem o 3 lata wieku przejścia na emeryturę w odniesieniu do powszechnego systemu emerytalnego (tzn. podwyższeniem z 62 do 65 lat), które ma nastąpić, począwszy od 2014 r., przez okres ośmiu lat. Sprzeczność ta wskazuje zaś, że interesy tych osób, których dotyczy obniżenie granicy wieku, nie zostały uwzględnione w taki sam sposób jak interesy pozostałych osób zatrudnionych w służbie publicznej, dla których granica wieku została podwyższona.

W tych okolicznościach Trybunał orzekł, że radykalne obniżenie o 8 lat wieku przejścia na emeryturę w odniesieniu do rozpatrywanych zawodów nie jest środkiem koniecznym do osiągnięcia celu zakładającego ujednoczenie wieku emerytalnego w zawodach objętych służbą publiczną.

Wreszcie, Trybunał zbadał przywołany przez Węgry cel zakładający wdrożenie bardziej zrównoważonej struktury wiekowej. W tym względzie, uznając, że regulacja krajowa może ułatwić krótkoterminowo młodym prawnikom dostęp do rozpatrywanych zawodów, Trybunał podkreślił jednakże, iż oczekiwane natychmiastowe skutki, pozornie pozytywne, mogą stawać pod znakiem zapytania możliwość osiągnięcia rzeczywiście zrównoważonej „struktury wiekowej” w perspektywie średnio- i długoterminowej. O ile bowiem w toku 2012 r. odnowienie kadr w rozpatrywanych zawodach będzie podlegało bardzo istotnemu przyspieszeniu, jako że osiem roczników zostanie zastąpionych przez tylko jeden (rocznik 2012), o tyle ten rytm rotacji ulegnie bardzo radykalnemu zwolnieniu w 2013 r., gdy trzeba będzie zastąpić tylko jeden rocznik. Ponadto ten rytm rotacji będzie coraz wolniejszy, w miarę jak granica wieku obligatoryjnego zaprzestania działalności będzie stopniowo wzrastała z 62 do 65 lat, pociągając za sobą nawet pogorszenie możliwości dostępu młodych prawników do zawodów w wymiarze sprawiedliwości. Wynika z tego, że **zakwestionowane uregulowanie krajowe nie jest właściwe dla zamierzonego celu zakładającego wdrożenie bardziej zrównoważonej „struktury wiekowej”.**

Trybunał stwierdził, że **uregulowanie krajowe powodujące odmienne traktowanie, które ani nie jest odpowiednie, ani nie jest konieczne do osiągnięcia zamierzonych celów, nie zachowuje zasady proporcjonalności. Trybunał orzekł, że Węgry naruszyły zobowiązania wynikające z dyrektywy.**

UWAGA : Skarga o stwierdzenie uchybienia państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku.

Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106